

Bilişim Teknolojileri Okur Yazarlık Düzeyi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilişim Teknolojileri Okur Yazarlık Düzeyi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17870>

Özet

Bilişim Teknolojileri Okur Yazarlık Düzeyi Ölçeği, Murat Keskin tarafından 2008 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ilköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin sahip olduğu bilişim teknolojileri (BT) okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin BT yeterliliklerinin öğrenci başarısı üzerindeki potansiyel etkilerini araştırmaktır. Çalışma, Afyonkarahisar ilindeki öğretmenler örnekleminde yürütülmüştür.

Ölçek, öğretmenlerin BT kullanımıyla ilgili bilgi ve becerilerini değerlendiren maddelerden oluşmaktadır ve iki seçeneqli bir Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir (Evet/Hayır). Ölçeğin geliştirme süreci, uzman görüşlerine dayalı kapsam geçerliğinin sağlanması üzerine odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bilişim Teknolojileri Okuryazarlığı, Öğretmen Yeterliliği, Afyonkarahisar, Öğrenci Başarısı, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Teknolojileri, BT Entegrasyonu.

Yazarlar

Murat KESKİN

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları **bilişim teknolojileri okuryazarlık düzeylerini** güvenilir bir şekilde ölçmektir. İkincil amaç ise, tespit edilen bu okuryazarlık düzeylerinin, öğretmenlerin sorumlu olduğu öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkileşim düzeyini ampirik olarak incelemektir. Ölçek, özellikle öğretmenlerin mesleki gelişim alanları ve teknoloji kullanımındaki yeterlilik açıkları belirlemeye yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin **Bilişim Teknolojileri Okuryazarlığı** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, yalnızca temel bilgisayar kullanım becerilerini değil, aynı zamanda öğretmenlerin BT'yi pedagojik amaçlarla etkili bir şekilde sınıf ortamına entegre etme yeteneğini de kapsamaktadır. Ölçek, öğretmenlerin hem teorik bilgi düzeylerini hem de uygulamaya dönük becerilerini değerlendiren maddeler içermektedir. Bu kapsam, öğretim süreçlerinde teknolojiyi kullanma bilgisi ve teknolojinin öğrenme çıktılarına katkısı anlamaya yeterliliğini ifade eder.

Geçerlik

Sađlanan kaynaklarda, ölçeğin istatistiksel geçerlik analizlerine (yapı geçerliliği veya ölçüt bağımlı geçerlik gibi) dair ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır. Ancak, bir geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, maddelerin kapsam geçerliğinin sağlanması için yoğun çaba gösterilmiştir. Bu süreç, ölçek maddeleri oluşturulurken hazırlanan bilgi ve beceriler listesinin alanında uzman akademisyenlerin değerlendirmesine sunulması içermiştir. Bu uzman görüşleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesini artırmaya yöneliktir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, istatistiksel yöntemlerden ziyade, uzman değerlendirmesine dayalı bir ön amaçla gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik sürecinde, hazırlanan bilişim teknolojileri bilgi ve beceriler listesi, çeşitli üniversitelerde görev yapan konu alan uzmanlara gönderilmiştir. Toplam 54 öğretim üyesinden uzman görüşü alınarak, ölçek maddelerinin tutarlılığı ve kapsamının uygunluğu belirlenmiştir. Bu yöntem, ölçeğin içeriğinin bilimsel standartlara uygunluğunu ve iç tutarlılığını sağlamaya amaçlanmıştır. İstatistiksel iç tutarlılık (Cronbach Alfa gibi) değerlerine dair bilgi, mevcut kaynak özetinde yer almamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutların ortaya koymak veya maddelerin hangi alt faktörler altında toplandığını belirlemek amacıyla yapılan Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA/DFA) sonuçlarına dair herhangi bir bilgi, sağlanan kaynak özetinde mevcut değildir. Ölçek, büyük olasılıkla tek bir genel BT Okuryazarlık düzeyi ölçmek üzere tasarlanmıştır, ancak bu, faktör analizi yapılmadığı anlamına gelmemektedir. Detaylı bilgi için tez çalışması tamamına başvurulması gerekmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni geliştirilmiş bir araç)

Format: Öz bildirim ölçeği (Self-report scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler (İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenleri)

Yaş Grubu: Yetkinler (Öğretmenlik mesleğini icra edenler)

Popülasyon Detayları: Çalışma, Afyonkarahisar ilinde görev yapan ilköğretim birinci kademe sınıf öğretmenleri örnekleminde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Ölçek, 2'li Likert derecelendirme sistemi kullanmaktadır. Cevap seçenekleri 1= Evet ve 2= Hayır olarak belirlenmiştir. Bu ikili derecelendirme, katılımcının ilgili bilgi veya beceriye sahip olup olmadığını net bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bilişim Teknolojileri Okuryazarlığı, Öğretmen Yeterliliği, BT Okuryazarlığı, Likert Tipi Ölçek, Psikometrik Geliştirme, Eğitimde Teknoloji Kullanımı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Yazarın bağlı olduğu kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çalışmanın yapıldığı dönem itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, akademik veya ticari olmayan kullanımlar için genellikle yazarın (Murat Keskin) ve ilgili üniversitenin (Afyon Kocatepe Üniversitesi) izni gerekmektedir. Kullanım ücretine dair bilgi mevcut değildir.

Kaynaklar

Keskin, M. (2008). *İlköğretim 1. kademe sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojileri okuryazarlık düzeylerinin öğrenci başarılarına etkileme düzeyi (Afyonkarahisar ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Tez çalışmasının tamamına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Bilişim Teknolojileri Okur Yazarlık Düzeyi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynak özetinde listelenmemiştir, ancak ölçeğin tamamı PDF formatında mevcuttur. Orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: bilisim-teknolojileri-okur-yazarlik-duzeyi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM